

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/11/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113213097
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2113213097.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľky: J. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. Y. X. X, O., proti odporcovi: H. Y. G. I. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. č. XXXX/XX, O., o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rodičov na čas po rozvode k maloletým deťom: L. T. H., nar. XX.XX.XXXX a J. Z. H., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeným kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava, zo dňa 19. novembra 2014, č. k. 20P/85/2013-89 v časti určenia výživného odporcu na maloleté deti, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia výživného odporcu voči mal. L. T. a J. Z. ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním rozviedol manželstvo navrhovateľky a odporcu, uzavreté dňa 18.09.2000 v Tameside vo Veľkej Británii, maloleté deti pochádzajúce z manželstva L. T., nar. XX.XX.XXXX a J. Z., nar. XX.XX.XXXX zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá bude obe maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach do dňa ich plnoletosti, určil odporcovi platiť výživné na mal. J. Z. 80,- eur mesačne a mal. L. T. vo výške 100,- eur mesačne. Zároveň upravil styk odporcu s maloletými deťmi tak, že odporca sa bude s maloletými stretávať pravidelne každú párnú sobotu v mesiaci od 10:00 hod. do 17:00 hod. a každú párnú nedeľu od 10:00 hod. do 16:00 hod. Uložil navrhovateľke, aby na čas po rozvode raz mesačne najneskôr do 30. dňa toho ktorého mesiaca informovala odporcu, či už telefonicky, písomne alebo inou formou o zdravotnom stave maloletých detí a ich študijných výsledkoch. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že navrhovateľka sa domáhala návrhom na začatie konania rozvodu manželstva s odporcom a úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, pochádzajúcim z manželstva na čas po rozvode, pretože mal. L. T. a J. Z. budú zverení do jej starostlivosti a odporcovi bude určené výživné 120,- eur na mal. L. T. a 100,- eur na mal. J. Z.. Odporca k návrhu uviedol, že ak by jeho manželstvo súd rozviedol súhlasí so zverením detí do starostlivosti navrhovateľky, nesúhlasil s výškou výživného. Uviedol, že je ochotný platiť na obe deti po 90,- eur mesačne. Žiadal upraviť styk s deťmi tak, ako bol upravený rozsudkom na čas do rozvodu manželstva. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že účastníci uzavreli manželstvo 18.09.2000 vo Veľkej Británii. Z ich manželstva sa narodili dve maloleté deti: L. T. a J. Z.. Navrhovateľka je slovenskej národnosti, odporca je štátnym občanom Veľkej Británie. Od apríla 2012 nežijú v spoločnej domácnosti, ktorú odporca opustil. Od tejto doby spolu nehospodária. Navrhovateľka nemala záujem obnoviť manželské spolužitie. Má dva a pol roka známosť s iným mužom. Odporca uviedol, že by mal záujem obnoviť s navrhovateľkou spolužitie, ale za predpokladu, že by ukončila známosť s iným mužom. Právne súd prvého stupňa vec posúdil podľa § 18, § 19, § 23 ods. 1,2, § 24 ods. 1 Zákona o rodine. Vzhľadom na zistené skutočnosti, že dva a pol roka má navrhovateľka známosť s iným mužom a od apríla 2012 nevedú s odporcom spoločnú domácnosť, spoločne nehospodária, intímne sa nestýkajú, navrhovateľka k odporcovi nemá žiaden citový vzťah manželstvo účastníkov konania i napriek odporcovmu nesúhlasu rozviedol. Pokiaľ sa týka úpravy rodičovských práv a povinností zistil, že na Okresnom súde Trnava sa viedlo konanie č. k. 20P/293/2012, v ktorom súd upravil rodičovské

práva k maloletým deťom na čas do rozvodu, kde deti zveril do výchovy navrhovateľky a odporcovi určil prispievať na ich výživu spolu 160,- eur a to napriek tomu, že príjem otca bol zistený 450,- eur. Súd zistil, že do 31.12.2014 mal odporca uzavretý zmluvný vzťah s P. - Y. P. s.r.o. O. za obdobie od 01.02. do 10.09.2014 vystavil faktúry na sumu 3.487,76 eur ku dňu 10.09.2014 mu spoločnosť uhradila 6 faktúr v celkovej sume 3.449,75 eur. Navrhovateľka je vlastníčkou osobného motorového vozidla zn. Škoda Fabia. Súd vzhľadom na vyjadrenie navrhovateľky, odporcu a kolízneho opatrovníka dospel k záveru, že výživné, aké súd stanovil platiť odporcovi po rozvode na obe deti je primerané a zodpovedá zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca. Pokiaľ sa týka úpravy styku tento bol upravený tak, ako v konaní o úpravu rodičovských práv na čas do rozvodu manželstva, s ktorou úpravou rodičia aj kolízny opatrovník súhlasili. Podľa § 144 veta prvá O.s.p. súd rozhodol o náhrade trov konania tak, že účastníci nemajú na ich náhradu právo.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa v časti určenia výživného odporcovi na maloleté deti podal odvolanie odporca. Uviedol, že v súčasnosti si nemôže dovoliť platiť výživné na deti 180,- eur mesačne, vzhľadom na to, že zarába 4.237,- eur brutto ročne. Z tejto sumy musí hradiť dane, poistenie, náklady na živobytie. Odísť z krajiny a pracovať v Anglicku kvôli vyššiemu zárobku ako mu navrhla sudkyňa na konci posledného pojednávania nie je možné, pretože sa chce stretávať s deťmi a byť s nimi v blízkom kontakte. Chcel by mať každý mesiac kópiu lekárskej správy detí, na základe jeho požiadavky, pretože mu navrhovateľka odmietla poskytnúť informácie o deťoch a klamala. Z celého konania má pocit, že proces nebol spravodlivý a bol neprofesionálny. Chcel by požiadať preto o zmenu sudkyne, ktorá preukázal zmätočné správanie, nebola schopná nájsť záznamy z predchádzajúceho pojednávania.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že v časti určenia výživného navrhuje rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Navrhovateľka v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že pokiaľ ide o otázku výšky výživného súd prvého stupňa podľa svojho uváženia, podľa výdavkov, veku a potrieb maloletých detí, ale aj v závislosti od možnosti a schopnosti povinného rozhodol o výške výživného na deti. Súd nevyhovel ani jej návrhu, ani návrhu odporcu týkajúceho sa výšky výživného, hľadal kompromis v tejto otázke. Odporca má možnosť podľa nej prispievať v rozsudkom určenou výškou výživného, nakoľko na maloleté deti mal prispievať do rozvodu vo výške 160,- eur, s ktorou sumou nemal problém.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p., postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p., nakoľko dospel k záveru, že v danom prípade nie sú podmienky pre potvrdenie ani zmenu rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia výživného na maloleté deti na čas po rozvode manželstva, z dôvodu nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvého stupňa v tejto časti.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 20P/85/2013 je rozvod manželstva účastníkov konania a úprava ich rodičovských práv a povinností k maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva mal. L. T. a mal. J. Z. na čas po rozvode manželstva.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bolo určené výživné odporcu na mal. L. T. v sume 100,- eur a na mal. J. Z. v sume 80,- eur mesačne na čas po rozvode manželstva.

Z obsahu spisového materiálu vyplynulo, že potom, ako súd prvého stupňa manželstvo účastníkov konania a zároveň rodičov maloletých detí L. T. a J. Z. rozviedol, zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti navrhovateľky a odporcovi určil prispievať na ich výživu sumami 100, eur a 80,- eur mesačne. Zároveň určil styk odporcu s maloletými deťmi na každú páru sobotu od 10:00 hod. do 17:00 hod. a každú páru nedeľu od 10:00 hod. do 16:00 hod. Tiež určil navrhovateľke, aby na čas po rozvode raz mesačne najneskôr do 30.dňa toho ktorého mesiaca informovala odporcu telefonicky, písomne alebo inou vhodnou formou o zdravotnom stave maloletých detí a študijných výsledkoch. Z odôvodnenia rozsudku v časti určenia výživného vyplýva, že súd prvého stupňa aplikoval právne ustanovenie zákona o rodine a to § 62, § 75 Zákona o rodine. Skonštatoval, že vzhľadom na vyjadrenie navrhovateľky, odporcu a kolízneho opatrovníka dospel k záveru, že výživné, aké súd stanovil platiť odporcovi po

rozvođe na obe maloleté deti je primerané a zodpovedá zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca. K zárobkovým schopnostiam a možnostiam otca sa v rozsudku nachádzajú dva údaje a to vyjadrenie spol. P. - Y. P. s.r.o. O., z ktorého vyplýva, že s odporcom majú uzavretý zmluvný vzťah, kde za obdobie ku dňu 10.09.2014 spoločnosť uhradila odporcovi sumu 3.449,76 eur za obdobie od 01.02. do 10.09.2014, a z vyjadrenia U. O. vyplynulo, že odporca ukončil s nimi pracovný pomer k 31.12.2013 a bola mu vystavená objednávka na korekciu anglického textu, za čo mu bola uhradená suma 166,- eur s DPH a to v auguste 2014. Ku schopnostiam, možnostiam matky maloletých detí sa v odôvodnení rozhodnutia nenachádza žiaden údaj, takisto v odôvodnení rozhodnutia nie sú žiadne údaje o tom, aké majú maloleté deti odôvodnené potreby.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal, z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca príp. iný účastník stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku dospel k záveru, že rozsudok v napadnutej časti je nepreskúmateľný, nakoľko z jeho odôvodnenia nemožno jednoznačne vyvodíť, z akých konkrétnych dôvodov bola určená výška výživného sumami 100,- a 80,- eur mesačne, keď súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí neuviedol, akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil, z akých skutočností vychádzal, pričom súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť tzn., že závery, ku ktorým súd dospel musia byť pre adresáta prijateľné, racionálne a v končenom dôsledku aj spravodlivé a presvedčivé.

Výživné súd určí podľa stavu zisteného v čase vydania rozhodnutia. Používajú sa pri určení výživného zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určovanie príslušného druhu výživného, kde podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd prihliadne na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinností rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť majetkové pomery oboch rodičov. Táto kategória zhŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinného rodiča podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania. Vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku. Pokiaľ sa týka odôvodnených potrieb dieťaťa, tak tieto nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie, jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi, športovými a závisia predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa.

Súd prvého stupňa sa v danom prípade pri odôvodnení napadnutého rozhodnutia v časti určenia výšky výživného obmedzil len na konštatovanie, že vzhľadom na vyjadrenie navrhovateľky, odporcu a kolízneho opatrovníka dospel k záveru, že výživné, aké súd stanovil odporcovi na obe deti je primerané zodpovedá zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca. Takéto odôvodnenie je absolútne nepostačujúce. Súd prvého stupňa sa vôbec pri určení výšky výživného nezaoberal odôvodnenými potrebami maloletých detí a to u každého dieťaťa jednotlivo. Vôbec sa nezaoberal majetkovými, osobnými pomermi matky maloletých detí, teda navrhovateľky(stav, bydlisko, počet vyž. povinností, zamestnanie, zdravotný stav, vzdelanie, majetok), s ktorou maloleté deti žijú v spoločnej domácnosti a takisto sa riadne nezaoberal osobnými, majetkovými pomermi výživou povinného odporcu. Všetky tieto skutočnosti bude potrebné v konaní riadne preukázať, vykonané dokazovanie riadne vyhodnotiť a až na základe takto vykonaného a vyhodnoteného dokazovania bude potrebné určiť opätovne výživné odporcu na obe maloleté deti na čas po rozvođe manželstva.

Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia výživného odporcu na maloleté deti na čas po rozvođe manželstva podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom súd prvého stupňa opätovne

rozhodne o výške výživné odporcu na maloleté deti a to v súlade s vyššie uvedenými zásadami, na ktoré treba prihliadať pri určovaní výživného na maloleté dieťa. Svoje rozhodnutie náležite odôvodní tak, aby toto rozhodnutie bolo preskúmateľné. Zároveň rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Pokiaľ sa týka odporcovej námietky zaujatosti uvedenej v odvolaní a to voči vec prejednávajúcej sudkyňi odvolací súd udáva, že touto námietkou sa nezaoberal, nakoľko odporca namietal postup sudkyne v konaní, pričom na takúto námietku sa v zmysle § 15a ods. 5 O.s.p. neprihliada. Odporca ešte vo svojom odvolaní uvádzal, že chcel by mať každý mesiac kópiu lekárskej správy svojich detí, táto skutočnosť uvedená v odvolaní je bezpredmetná, nakoľko rozsudkom súdu prvého stupňa bola navrhovateľke určená povinnosť informovať odporcu o zdravotnom stave maloletých detí, ktorý výrok nebol odvolaním napadnutý, takže zostal právoplatným.

Uvedené uznesenie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.